

SYNTETYCZNE SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI

KOMISJI i SEKCJI PTF

w okresie od października 2005 do września 2007 r.

GLÓWNE SUKCESY i FORMY DZIAŁANIA KOMISJI i SEKCJI PTF

Komisja Dużych Urzędzeń Badawczych, Przewodniczący: Reinhard Kulesza

- powołanie członków komisji,
- określenie zadań komisji,
- współpraca z Wiceministrem K.J. Kurzydłowskim z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego; wytypowanie przedstawicieli w międzynarodowych gremiach naukowych projektu: XFEL – Krystyna Jabłońska; FAIR – Andrzej Warczak XFEL, oraz Reinhard Kulesza – Komitet Sterujący obu projektów.

Komisja Historii Fizyki, Przewodniczący: Maciej Kluza (okres: czerwiec-październik 2006 r.)

- Nawiązanie kontaktów z dwoma placówkami akademickimi i ich pracownikami potencjalnie zainteresowanymi pracą w komisji lub współdziałaniem z Komisją: Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetem Śląskim w Katowicach. Przewodniczący Komisji uzyskał obietnicę udostępnienia materiałów z sesji naukowych poświęconych postaciom fizyków poznańskich i katowickich.
- Współdziałanie w zorganizowaniu wystawy interaktywnej „Nauki dawne i niedawne” na Zjeździe Fizyków Polskich w Szczecinie. Wystawa ta nawiązuje do historii nauki pokazując interaktywne modele historycznych przyrządów naukowych.
- Nawiązanie kontaktów, spotkanie z Malcolmem Cooperem, redaktorem biuletynu History of Physics Group EPS.
- Rozpoczęcie prac nad przygotowaniem strony internetowej Komisji Historii Fizyki.

Komisja nagród i odznaczeń, Przewodniczący: Henryk Szymczak

oraz

Komisja Nagród Dydaktycznych, Przewodnicząca: Józefina Turło za rok 2006

- Nagroda im. Wojciecha Rubinowicza – dr hab. Marek Trippenbach z Instytutu Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Warszawskiego, za osiągnięcia w dziedzinie optyki nieliniowej fotonów i atomów.
- Nagroda PTF I stopnia im. Arkadiusza Piekary za rok 2006 za wyróżniającą się pracę magisterską – mgr Piotr Kolenderski, za pracę wykonaną pod kierunkiem dr Konrada Banaszka w Zakładzie Fizyki Molekularnej Instytutu Fizyki Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, pt. „Własności spektralne par fotonów generowanych w procesie parametrycznej konwersji częstotliwości”.
- Nagroda PTF II stopnia za rok 2006 za wyróżniającą się pracę magisterską – mgr Wojciech Kaczmarek, za pracę wykonaną pod kierunkiem prof. dr hab. Zdzisława Błaszczaka w Zakładzie Optyki Wydziału Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, pt. „Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza w Poznaniu metodą biomonitoringu”.
- Nagroda PTF III stopnia za rok 2006 za wyróżniającą się pracę magisterską – mgr Witold Jacak, za pracę wykonaną pod kierunkiem prof. dr hab. Ryszarda Gonczarka na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej, pt. „Dekoherencja orbitalnych i spinowych stopni swobody w kropkach kwantowych”.
- Medal im. Krzysztofa Ernsta i dyplom za popularyzację fizyki – prof. dr hab. Piotr Pierański za wybitne osiągnięcia w popularyzacji fizyki.
- Medal im. Grzegorza Białkowskiego i dyplom dla wyróżniających się nauczycieli za rok 2006 – mgr Ewa Pater – nauczycielka w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi im. Mieszka I w Świnoujściu, za pobudzanie aktywności uczniów prowadzące do ich sukcesów na polu międzynarodowym i krajowym.

- Nagroda PTF II stopnia dla wyróżniających się nauczycieli za rok 2006 otrzymują: ex aequo: mgr Anna Joachimiak – nauczycielka z XII Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Wyspiańskiego w Łodzi, za niezwykle zaangażowanie w pracy z młodzieżą i świetne wyniki w Olimpiadach Fizycznych i mgr Jadwiga Poznańska – nauczycielka z Gimnazjum nr.142 im. R. Szumana w Warszawie za współautorstwo nowatorskiego kompletu podręcznika do gimnazjum i włączenie elementów ekologii do nauczania fizyki.
- Nagroda PTF III stopnia dla wyróżniających się nauczycieli za rok 2006 – mgr Krystyna Glanc–nauczycielka z II Liceum Ogólnokształcącego im. K.K. Baczyńskiego w Koninie za prowadzenie ciekawych form w pracy z uczniem zdolnym.
- Wyróżnienia dla nauczycieli za rok 2006 otrzymują: dr Aneta Mika – nauczycielka z Liceum Ogólnokształcącego nr. 6 w Szczecinie, za oryginalne pomysły zainteresowania uczniów fizyką i mgr Dobromiła Nowak – Szczepaniak z Zespołu Szkół nr. 18 we Wrocławiu za twórczą i skuteczną pracę z młodzieżą.

za rok 2007

- **Medal im. Mariana Smoluchowskiego** za rok 2007 otrzymuje: **prof. dr hab. Robert R. Gałązka** z Instytutu Fizyki PAN, za osiągnięcia z zakresu fizyki ciała stałego, a w szczególności za zapoczątkowanie badań półprzewodników półmagnetycznych.
- **Nagrodę im. Wojciecha Rubinowicza** za rok 2007 i dyplom otrzymuje: **prof. dr hab. Wojciech Gawlik** z Instytutu Fizyki UJ, za osiągnięcia z zakresu spektroskopii laserowej i fotoniki, a w szczególności za prace, które doprowadziły do wytworzenia w Polsce kondensatu Bosego-Einsteina.
- **Nagrodę PTF I stopnia im. Arkadiusza Piekary** za rok 2007 za wyróżniającą się pracę magisterską otrzymuje: **mgr Dorota Kubacka**, za pracę wykonaną pod kierunkiem dr Joanny Zuberek w Zakładzie Biofizyki Instytutu Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Warszawskiego, pt. „Oddziaływania warstwowe w mechanizmie rozpoznawania struktury kapu końca 5' mRNA przez izoformy ludzkiego białka eIF4E”.
- **Nagrodę PTF II stopnia za rok 2007 za wyróżniającą się pracę magisterską otrzymuje: mgr Michał P.Heller, za pracę wykonaną pod kierunkiem dr hab. Romulada A. Janika na Wydziale Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ, pt. „Korespondencja AdS/CFT i plazma kwarkowo-gluonowa”.**
- **Nagrodę PTF III stopnia** za rok 2007 za wyróżniającą się pracę magisterską otrzymuje: **mgr Joanna Zemła**, za pracę wykonaną pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Budkowskiego w Instytucie Fizyki UJ, pt. „Adsorpcja białek do powierzchni i wzorów polimerowych”.
- **Medal i nagrodę im. Krzysztofa Ernsta** za rok 2007 otrzymuje **prof. dr hab. Andrzej Maziewski**, za popularyzację fizyki, zwłaszcza w ośrodku białostockim.
- **Nagrodę PTF I stopnia im. Grzegorza Białkowskiego i Medal im. Grzegorza Białkowskiego** dla wyróżniających się nauczycieli za rok 2007 otrzymuje: **dr Jadwiga Salach** – emerytowana kierowniczka Zakładu Dydaktyki Fizyki Akademii Pedagogicznej w Krakowie, za zasługi na rzecz kształcenia nauczycieli fizyki oraz utrzymania wysokiego poziomu nauczania fizyki w Polsce.
- **Nagrodę PTF II stopnia** dla wyróżniających się nauczycieli za rok 2007 otrzymuje ex aequo: **mgr Marta Gliwska-Rybczyk** – nauczycielka z Zespołu Szkół w Strzyżowie, za rozwijanie zainteresowań fizyką wśród młodzieży i **mgr Mirosława Żuber** – nauczycielka z I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Białymstoku, za sukcesy w pracy ze zdolną młodzieżą
- **Nagrodę PTF III stopnia** dla wyróżniających się nauczycieli za rok 2007 otrzymuje ex aequo: **mgr Stanisław Rząd**– nauczyciel z Liceum Ogólnokształcącego w Biłgoraju, za sukcesy w pracy ze zdolną młodzieżą i **mgr Andrzej Sperka**- nauczyciel z I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Łodzi, za rozwijanie zainteresowań fizyką wśród młodzieży
- Wyróżnienia dla nauczycieli za rok 2007 otrzymują :
  - **mgr Zuzanna Suwald** – nauczycielka z LXV Liceum Ogólnokształcącego im. Gen. Józefa Bema w Zespole szkół nr. 20 ul. Młynarska 2/6 w Warszawie, za działalność organizacyjną na rzecz środowiska nauczycieli fizyki

- **mgr Aleksandra Kluza** – nauczycielka z II Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Tarnowskich Górach, za rozwijanie oryginalnych form pracy z młodzieżą
- **mgr Helena Nazarenko-Fogt**- nauczycielka z X Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu, za rozwijanie aktywnych form nauczania fizyki

Komisja Nauczania Fizyki w Szkołach Wyższych, Sprawozdanie za rok 2006, Przewodniczący: Włodzimierz Salejda

- udział członków Komisji w konsultowaniu i opracowaniu propozycji standardów kształcenia dla dwustopniowych studiów na kierunkach *Fizyka*, i *Fizyka Techniczna*,
- działalność członków Komisji (gł. na macierzystych uczelniach) w celu stworzenia nowych planów i programów nauczania studiów I i II stopnia spełniających wymogi i zalecenia procesu bolońskiego.
- udział członków komisji w przygotowaniu odezwy do Konferencji Rektorów Szkół Technicznych o minima programowe nauczania fizyki na innych niż Fizyka Techniczna kierunkach kształcenia inżynierów.

Komisja Nauczania Fizyki w Szkołach, Przewodniczący: Mirosław Trociuk

- kontakty i współpraca z Centralną Komisją Egzaminacyjną – zgłoszono wiele uwag i problemów związanych zarówno z procedurą przygotowywania arkuszy, jak również ich poprawnością,
- analiza dokumentacji egzaminacyjnej,
- analiza wyników matury z fizyki i astronomii,
- próby wyjaśnienia kwestii niektórych zmian w systemie egzaminów zewnętrznych zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 września 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych*. Owe zmiany skutkowały nową formą arkusza maturalnego z fizyki i astronomii dla poziomu rozszerzonego w roku 2007.
- udział w spotkaniu Komitetu Redakcyjnego „*Fizyki w Szkole*” i z jej Redaktorem Naczelnym (17 marca 2007 r. w Warszawie) poświęconym ocenie ostatnio wydanych numerów czasopisma oraz planom na przyszłość. Komisja z niepokojem stwierdziła postępujące obniżanie poziomu merytorycznego tak bardzo cenionego i niezwykle ważnego dla dydaktyki fizyki w Polsce czasopisma, jakim jest „*Fizyka w Szkole*”.
- Indywidualne angażowanie się poszczególnych członków Komisji w różnorakie przedsięwzięcia podnoszące jakość nauczania szkolnej fizyki.

Komisja Nazewnictwa Fizycznego, Przewodniczący: Bernard Jancewicz

- założenie internetowego *Słowniczka nowych terminów fizycznych*,
- dyskusje oraz zmiany kilkunastu terminologii i przekładów angielskich terminów fizycznych na ich odpowiedniki polskie.
- dyskusja na temat kolejności rzeczownik+przymiotnik w nazwach działów fizyki i zjawisk fizycznych (np. czarna dziura, ciemna materia. grawitacja kwantowa...),
- uporządkowanie nazw kwarków.

Komisji Popularyzacji i Promocji Fizyki, Przewodnicząca: Urszula Woźnikowska – Bezak;

- wykłady, warsztaty, festiwale, konkursy, konferencje (Młodzieży), łącznie 83 imprezy z udziałem ~ 4'800 uczniów, ~ 560 nauczycieli,
- współorganizacja konferencji:
  - Młodych Naukowców* przygotowującą do Międzynarodowej Konferencji Interdyscyplinarnej Konferencję „Fizyka i Przyroda” połączoną z rozstrzygnięciem XIII Ogólnopolskiego Konkursu na Pracę „Fizyka a Ekologia”
  - Jak upowszechnić fizykę współczesną w zajęciach pozaszkolnych* – ukazując sylwetkę Marii Goepfert-Mayer, laureatki nagrody Nobla w dziedzinie fizyki, pochodzącej z Katowic”- konferencję połączoną z XXII Ogólnopolskim Konkursem na Pracę z Fizyki im. prof. Grzegorza Białkowskiego.

Interdyscyplinarna Konferencja „*Fizyka i Przyroda*” połączona z rozstrzygnięciem
XIII Ogólnopolski Konkurs na Pracę „*Fizyka a Ekologia*”
XVII Ogólnopolski Turniej Młodych Fizyków
Międzynarodowy Turniej Młodych Fizyków w Seoulu w Korei

- artykuły, publikacje, opracowanie i wydanie prezentacji multimedialnych na płytach CD, organizacja imprez popularno-naukowe.

Komisja Współpracy z Zagranicą, Przewodniczący: Szymon Bauch

- podtrzymywanie kontaktów z innymi narodowymi towarzystwami fizycznymi i EPS, m.in. spotkanie z nowym dyrektorem Amerykańskiego Towarzystwa Fizycznego (APS) – dr Amy Flatten,
- promocja zagranicą czasopism wydawanych przy współudziale PTF (Acta Physica Polonica A i B, Reports on Mathematical Physics, Postępy Fizyki, Delta); rozesłanie formularzy subskrypcyjnych zawierających zwięzłą charakterystykę każdego z czasopism,
- pomoc członkom Towarzystwa w realizacji przedsięwzięć we współpracy z kolegami z zagranicznych towarzystw naukowych, głównie z APS,
- zaangażowanie w działania związane z obchodami Światowego Roku Fizyki (wydanie przez Poczta Polską okolicznościowego datownika i kartki pocztowej, które były dostępne w czasie XXXVIII Zjazdu Fizyków Polskich na specjalnym stoisku pocztowym,
- udział w organizacji Ogólnokrajowego Międzyszkolnego Eksperymentu Fizycznego: Pomiar chwilowego zapylenia powietrza,
- przygotowania do spotkania przedstawicieli towarzystw fizycznych (IPSEC VI), które odbędzie się w czasie XXXIX Zjazdu Fizyków Polskich w Szczecinie.

Komisja Wyborcza, Przewodniczący: Zygmunt Ajduk

- zorganizowanie posiedzenia nowo wybranej Głównej Komisji Rewizyjnej PTF i nowo wybranego Sądu Koleżeńskiego PTF, na których te organy ukonstytuowały się dniu 8 października 2005 r.,
- podjęła uchwały 1 czerwca 2006 r., by w oparciu o wyniki wyborów do Sądu Koleżeńskiego PTF, w maju 2005 r., uzupełnić skład Sądu Koleżeńskiego o osobę prof. Jerzego Łuczkę, w związku ze śmiercią prof. Ireneusza Strzałkowskiego.

Sekcja Fizyka w Ekonomii i Naukach Społecznych, Przewodniczący: Janusz Hołyst

- zorganizowanie Drugiego i trzeciego Polskiego Sympozjum z Ekono- i Socjofizyki (2006 r. w Krakowie, 2007 r. we Wrocławiu),
- pomoc w zorganizowaniu pierwszej w Polsce, specjalizacji magisterskiej z ekonofizyki na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego,
- nawiązanie współpracy z Sekcją Niemieckiego Towarzystwa Fizycznego pn.: Fizyka Systemów Społeczno-Ekonomicznych (AKSOE - Arbeitskreis Physik sozio-ökonomischer Systeme),
- aktywny udział w kilku Projektach UE związanych z tematyką Sekcji, działalność popularyzatorska; wywiady w TV oraz Polskim Radio, współpraca z przemysłem (opracowanie narzędzi statystyczno-informatycznych),
- działalność popularyzatorska (referaty, wywiady radiowe...),
- współpraca z przemysłem (opracowanie narzędzi statystycznych...),
- wspieranie rozwoju studiów z dziedziny ekonofizyki na Wyższych Uczelniach w Polsce.
- udział w kilku Projektach UE związanych z tematyką Sekcji.

Sekcja Młodych, Przewodnicząca: Alicja Joniec

- współorganizowanie V i VI Ogólnopolskiej Konferencji Kół Naukowych Fizyków „Piknik Naukowy 2006 i 2007 r w Centrum Konferencyjnym UŚ w Cieszynie,
- zorganizowanie Ogólnopolskiego Konkursu na Projekt Multimedialny z Fizyki (grudzień 2005 - czerwiec 2006), którego punktem kulminacyjnym był finał w dniu 13 czerwca 2005 roku. Do konkursu zgłoszono 163 prace, do finału dostało się: 5 prezentacji multimedialnych, 5 programów komputerowych oraz 5 stron internetowych,
- ogłoszenie 10 referatów na zebraniach Kół Naukowych w UMCs, UAM, UJ.

Sekcja Nauczycielska, Przewodnicząca: Zofia Gołąb-Meyer

- redakcja i wydawanie kwartalnika *FOTON*,
- współorganizacja, patronat wykładów popularnonaukowych, spotkań dyskusyjnych, sesji dydaktycznych, opieka merytoryczna nad konkursami dla młodzieży z fizyki, pokazów dla uczniów i nauczycieli,
- inicjatywa zorganizowania osobnych zaawansowanych wykładów dla zdolniejszych uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- współorganizacja *Przedszkola fizyki* (Kraków 2006 r., Zakopane 2007 r.),
- zorganizowanie spotkań dyskusyjnych dla nauczycieli fizyki,
- zorganizowanie Sesji Dydaktycznej połączonej z sesją plakatową, w ramach Jarmarku Fizyki w Krakowie,
- udział w komisji standardów kształcenia nauczycieli fizyki, współpraca z Komisją Nazewnictwa Fizycznego PTF, współpraca z grupą organizującą wyjazdy nauczycieli do CERNu.

Sekcja Optyki, Przewodniczący: Henryk Kasprzak (Ewa Weinert Rączka)

- utrzymywanie kontaktu Sekcji Optyki PTF z Europejskim Towarzystwem Optycznym (EOS); reprezentowanie Sekcji Optyki PTF na zebraniu EOS w Paryżu przedstawicieli krajowych europejskich towarzystw optycznych (jesień 2005 r. - prof. Andrzej Kowalczyk),
- udział w wyborach nowych władz do zarządu EOS (EOS board), w których prof. H. Kasprzak był kandydatem ze strony polskiej,
- reprezentowanie Sekcji Optyki PTF na Konferencji Niemieckiego Towarzystwa Optyki Stosowanej (DGaO) w Weingarten nad Jeziorem Bodeńskim (czerwiec 2006 r.),
- udział w Komitecie Programowym europejskiej konferencji "Biophotonics" w Paryżu (październik 2006 r.),
- wybory nowego zarządu Sekcji Optyki Polskiego Towarzystwa Fizycznego:
prof. Ewa Weinert Rączka - Przewodnicząca,
prof. Wojciech Gawlik ,
prof. Henryk Kasprzak,
prof. Czesław Radzewicz,
prof. Ryszard Tanaś,
dr. hab. Marek Zając.

W imieniu Zarządu Głównego PTF
Opiekun Kół i Sekcji PTF

Jacek P. Goc